

63 . Constanța | Punct: Teritoriu rural | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 60428.23

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Cristina Caterinici, Zaharia Covacef, Cătălin-Mircea Nopcea

Instituții: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, SC Deprom SRL Constanța, SC Deprom SRL Constanța

Raport

În perioada 24.08-08.10.2005 ca urmare a solicitării DCCPCN Constanța, s-a efectuat supravegherea lucrărilor de săpătura a unui complex comercial situat pe Bd. Tomis nr. 401 la ieșirea din municipiul Constanța spre Palazu Mare, pe un amplasament ocupat anterior de o plantație de viță de vie.

Lucrarea de supraveghere arheologică a vizat zonele VI și VII (v. plan situație), dar datorită faptului că în zonele de lucru învecinate unde se lucra mecanizat au apărut fragmente ceramice și câteva piese de silex, s-a decis trasarea unor secțiuni în vederea cercetării mai atente a suprafeței în care au apărut acestea. În apropierea suprafeței afectate de complexul comercial (cca. 2 km) se știa că în punctul La Cișmea, în urma unor mici sonde, au apărut fragmente ceramice neolitice, aparținând culturii Hamangia.

S-au trasat 9 secțiuni atât în zonele supuse supravegherii arheologice cât și în cele învecinate în care deja se lucra: S1 (70 x 3 m) orientată SV-NE situată la limita zonei VII pe latura de NV; S2 (80 x 3 m) cu un martor de 1 m lângă S1; S3 (15 x 3,2 m) orientată N-S, la cca. 150 m NV de zona VII, în zona II; S4 (50 x 3 m) orientată NE-SV a fost trasată în zona IV; S5 (25 x 3 m) orientată SE-NV; S6 (80 x 3 m) cu un martor de 1 m de S2; S7 (80 x 3 m) trasată la 9 m de S6; S8 (80 x 3 m) cu martor de 1 m de S7; S9 (80 x 3 m) trasată la 9 m de S8, orientată SV-NE.

În urma cercetării s-au identificat mai multe complexe arheologice, de două tipuri: morminte, în număr de două și mai multe gropi menajere, în număr de opt, toate aparținând, după primele observații, culturii Hamangia.

M1 – la o distanță de 80 m V de zona VII, în zona II s-a identificat după fragmentele ceramice ieșite la săpătura mecanizată un posibil complex arheologic la -1,10 m adâncime. După nivelarea și răzuirea suprafeței s-a identificat conturul unei gropi circulare cu diametrul de 1,20 m. Astfel s-a executat o caseta (1,90 x 1,65 m). La -1,15 m au apărut două fragmente ceramice și un împungător de os.

La -1,40 m s-a trasat un profil pe jumătatea gropii pentru a surprinde situația stratigrafică existentă.

La -2,10 m sub un strat negru destul de dur, a fost identificat un mormânt de inhumație, defunctul fiind situat în poziție chircită, orientat NV-SE, cu fața spre V. Este așezat pe o piatră mare, iar în jurul acesteia, pe latura de SE, sunt așezate alte pietre de mari dimensiuni. Inventarul este extrem de sărac, găsindu-se doar o piesa de silex și o piatră triunghiulară, posibil cu urme de intervenție.

După desenarea și fotografierea mormântului s-au scos scheletul și pietrele mari din centrul gropii. S-a continuat cercetarea complexului pentru a epuiza stratul arheologic. La -2,67 m a apărut un strat subțire de cenușă pe toată suprafața complexului, iar la marginea gropii un rând de pietre de dimensiuni mici neregulate ce delimitează complexul pe latura de SV. Apar fragmente ceramice de mici dimensiuni, oase de animale și o piesă de silex. La -2,76 m alte fragmente de oase animaliere dar și un corn întreg cu lungimea de 0,23 m. Pe centrul gropii apare și un bolovan de dimensiuni mai mari cu o formă rectangulară acesta fiind

nivelul complexului de pietre. În profil am observat ca stratul arheologic nu se adâncea mai mult de 3 cm și am decis înlăturarea pietrelor pentru epuizarea acestuia. S-a observat că, pe toată suprafața gropii, sub nivelul pietrelor, este un strat compact de arsură deși nici una dintre pietre nu prezintă urme de ardere. Stratul nu depășește în cea mai mare parte 3-4 cm doar în centru grosimea acestuia fiind ceva mai mare.

Sub stratul de arsură s-a găsit pământ viu, galben care nu prezenta urme de ardere.

M2 – în profilul de NV al lui S4, în urma identificării unei gropi, s-a decis executarea unei casete (2,5 x 1,6 m). La -0,80 m s-a identificat un mormânt de înhumatie cu groapa relativ circulară cu diametrul de 2,25 m. Defunctul se află în marginea de NV a gropii; din schelet am găsit doar fragmente din oasele picioarelor și a unei mâini și mici bucăți din craniu, starea lor de conservare fiind destul de fragilă. După poziția fragmentelor din craniu și a celorlalte oase se poate stabili o orientare N-S. Aproape de centrul gropii apare un vas fragmentat din care lipsește buza. Ca inventar lângă vas menționăm și o lamă de silex.

Gropile menajere au fost identificate, în marea lor majoritate, în secțiunile trasate dar și în afara acestora, cum este G1, situată între S4 și S5, în zona IV și parțial afectată de intervenția mecanizată din zona. Pentru cercetarea acestora s-a executat o caseta (2,5 x 2 m). La -1,05 m apar numeroase urme de cărbune și se identifică urme dintr-o posibilă vatră. Apar, de asemenea, fragmente ceramice, piese de silex și bucăți de chirpic. Se trasează un profil pe jumătatea gropii și se observa existența unui singur nivel ce coboară până la -1,50 m. Inventarul întregii gropi este format din opt piese de silex, fragmente ceramice, de chipic și oase de animale.

S1 – la distanța de 42 m de capătul de SV al secțiunii, au apărut mai multe fragmente ceramice și oase de animal. S-a decis adâncirea pe o suprafață de 5 m, dar nu s-au putut identifica limitele vreunui eventual complex.

S3 – aceeași situație ca și în S1 s-au recuperat multe fragmente ceramice și de oase de animale, fără însă a putea stabili urmele concrete ale unui complex.

S4 este secțiunea cu cele mai multe complexe arheologice, în număr de șase (G1S4 1,60 x 1,30 m; G2S4 2,8 x 2,7 m; G3S4 1,9 x 1,6 m; G4S4 2 x 1,6 m; G5S4 1,5 x 1 m) – dintre care M2, mai sus amintit. Astfel, înspre capătul de SE, la -0,80 m, apare conturul unui șanț ce pare a descrie un semicerc ce se întinde pe o lungime de 12,6 m și o lățime ce variază între 1-1,10 m. La această adâncime s-a ajuns la pământ galben pe toată suprafața secțiunii. S-a decis adâncirea pe negativ în șanțul din capătul de SE al secțiunii. S-au recuperat fragmente ceramice, oase de animal arse, lame de silex și un nucleu de silex. Stratul arheologic din șanț s-a epuizat după 20 cm, la -1 m găsiindu-se și aici pământ galben.

În profilul secțiunii s-au mai identificat contururile a cinci gropi, pentru cercetarea acestora trasându-se casete. Toate fiind gropi menajere cu inventar destul de sărac: mici fragmente ceramice, oase de animale și silex; menționăm ca în G5 a apărut un pronunțat strat de scoici (fiind singura groapă menajeră în care era prezentă scoica).

S5 - s-au identificat două gropi menajere în capătul de NE – G1S5 cu diametrul de 1,30 m aflată chiar pe buza secțiunii (latura de NE a secțiunii lipsind, fiind trasată chiar pe marginea zonei excavate). Ne-am adâncit până la -1,45 m. Am recuperat multe oase de animale, mici fragmente ceramice și posibil o unealtă din piatră.

G2(S5) – situată la 1,60 m de G1 (S5), are diametrul de 0,75 m. La -1,40 m s-a ajuns la pământul galben. S-au găsit mici fragmente ceramice.

În celelalte secțiuni S2, S6, S7, S8, S9 materialul arheologic a fost sporadic, compus în mare parte de fragmente ceramice și de oase de animal sau piese silex, dar fără a se putea identifica existența vreunui complex.

Stratigrafia stabilită în urma săpăturilor este următoarea: -0,30 -0,35 nivel vegetal; -0,35(0,45) -0,70(0,75) nivel pământ negru cenușiu foarte tare; -0,70 -0,90 m nivel pământ galben.

Putem stabili câteva concluzii preliminare și anume că majoritatea materialului arheologic aparține culturii Hamangia, ca de altfel și cele două complexe funerare după materialul ceramic descoperit în acestea. Prezența a numeroase gropi menajere, a unor unelte de piatră (zdrobitor, râșnita) sau silex și a bogatului

material ceramic passim impun ideea că în zonă se afla o așezare de tip Hamangia. Mai menționăm, în afară perimetrului afectat de complex, în partea de S, un punct cu o puternică concentrare de material roman.

Informații suplimentare online

[Raportul 3360 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
